

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/46/2012
Identifikačné číslo spisu:	5012200286
Dátum vydania rozhodnutia:	21.08.2013
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5012200286.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. č. XXXX/XX, L. U. G., proti žalovanému: Okresná prokuratúra Žilina, Moyzesova 20, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1Pn 14/12-8 zo dňa 20. marca 2012, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 22. mája 2012, č. k. 20S/33/2012-20, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 22. mája 2012, č. k. 20S/33/2012-20 z m e ň u j e tak, že konanie z a s t a v u j e a po právoplatnosti rozhodnutia vec p o s t ú p i Okresnej prokuratúre Žilina.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým uznesením zo dňa 22. mája 2012, č. k. 20S/33/2012-20 podľa ust. § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.") zastavil konanie. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že žalobca žalobou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného Okresnej prokuratúry Žilina zo dňa 20. marca 2012, č. 1Pn 14/12-8, ktorým Prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina podľa ust. § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietla písomnú sťažnosť oznamovateľa - žalobcu, proti uzneseniu vyšetrovateľa OR PZ Žilina, sp. zn. ORP-64/2-OVK-ZA-2012 zo dňa 26. januára 2012, ktorým podľa ust. § 197 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku vec podozrenia z trestných činov podvodu podľa ust. § 250 ods. 1, 4 písm. b/ Trestného zákona, úžery podľa § 253 ods. 1 Trestného zákona, krivej výpovede a nepravdivého znaleckého posudku podľa § 175 ods. 1, 2 Trestného zákona a marenia spravodlivosti podľa § 170 ods. 1 písm. a/, 2 písm. a/ Trestného zákona odmietol, nakoľko nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa ust. § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Krajský súd poukazom na ust. § 7 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. §§ 246c ods. 1, 247 ods.1 a 250d ods. 3 O.s.p. konštatoval, že v predmetnom konaní bol zistený neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorým je nedostatok právomoci

spočívajúci v tom, že bolo napadnuté rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní, ktoré je výsledkom postupu podľa Trestného poriadku a bolo vydané v rámci procesných predpisov Trestného poriadku, preto takéto rozhodnutie súd nie je oprávnený v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať. Za rozhodujúcu v danom prípade považoval okolnosť, že žalovaný v zastúpení príslušného prokurátora nevystupoval v postavení orgánu verejnej správy, resp. orgánu verejnej moci, ale v postavení orgánu činného v trestnom konaní, ktorý vykonával úlohy v začatom trestnom konaní. Mal za to, že postavenie prokurátora a policajta ako orgánu činného v trestnom konaní je v pomere špeciality k jeho subsidiárnemu postaveniu ako orgánu verejnej správy.

Súčasne uviedol, že hoci ide o nedostatok podmienky konania, spočívajúci v nedostatku právomoci súdu, tento nepostúpil vec na rozhodnutie kompetentnému orgánu v zmysle § 104 ods. 1 druhá veta O.s.p., nakoľko z napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplýva, že zamietol sťažnosť žalobcu voči uzneseniu vyšetrovateľa OR PZ Žilina sp. zn. ORP-64/2-OVK-ZA-2012 zo dňa 26. januára 2012, z čoho súd prvého stupňa vyvodil, že už bol zo strany žalobcu využitý inštančný postup podľa Trestného poriadku. Preto postup súdu na postúpenie veci príslušnému orgánu odpadol.

Rozhodovanie o trovách konania krajský súd odôvodnil podľa ust. §§ 246c ods. 1 prvá veta v spojení s 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 2 písm. f/ a g/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Alternatívne žiadal napadnuté uznesenie zmeniť a doplniť o výrok o postúpení veci zákonnému orgánu inej právnej alebo súdnej ochrany.

Žalobca v dôvodoch odvolania namietal vecnú nesprávnosť výroku o zastavení konania, ktorý považoval za rozporný s ust. § 2 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. v spojení s ust. § 7 ods. 3 O.s.p., s čl. 46 ods. 1 a s čl. 48 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky. Poukazoval na neúplnosť a nesprávnosť postupu krajského súdu pri skúmaní podmienok konania, keď nesprávne právne posúdil materiálny obsah žaloby, ktorá bola zaregistrovaná do správneho súdnictva napriek tomu, že žaloba nesmerovala proti rozhodnutiu správneho orgánu verejnej správy, preto vo veci konal a rozhodoval nezákonný vecne, miestne a funkčne nepríslušný súd, čím bol naplnený dôvod podľa ust. § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. Namietal, že týmto postupom došlo k odňatiu reálnej možnosti vo verejnom procese konať pred zákonným sudcom. Dôvodil, že prvostupňový súd postupoval nesprávne, keď neaplikoval ust. § 7 ods. 3 O.s.p., § 2 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z., čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1,2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 EDP, a preto nesprávne aplikoval ust. § 250d ods. 3 O.s.p. Vzhľadom na uvedené považoval rozhodnutie krajského súdu za protiústavné, nezákonné a vecne nesprávne. V závere odvolania krajskému súdu vyčítal, že neprihliadol na subsidiárnu právomoc Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v zmysle § 363 a nasl. Trestného poriadku, ako aj § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p) preskúmal napadnuté uznesenie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné zmeniť.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ust. § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p., súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju

podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ust. § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa ust. § 104 ods. 2 O.s.p., ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa ust. § 7 ods. 1, 2, 3 O.s.p., v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky, Prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Podľa čl. 151 Ústavy Slovenskej republiky, podrobnosti o vymenúvaní a odvolávaní, právach a povinnostiach prokurátorov a organizácii prokuratúry ustanoví zákon.

Podľa ust. § 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, Prokuratúra je samostatná hierarchicky usporiadaná jednotná sústava štátnych orgánov na čele s generálnym prokurátorom, v ktorej pôsobia prokurátori vo vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti.

Podľa ust. § 3 ods. 1, 2 zákona č. 153/2001 Z. z. Prokuratúra chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať všetky zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu a konania mu predchádzajúceho, oboznámiac sa so spisovým materiálom, dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ktorým prvostupňový súd zastavil konanie podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p. z dôvodu nedostatku právomoci, keď rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní, ktoré bolo napadnuté žalobou, nemôže byť predmetom preskúmania súdom podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, je vecne správne. Odvolací súd však zastáva názor, že pokiaľ krajský súd správne zastavil konanie o preskúmanie

zákonnosti rozhodnutia žalovaného pre nedostatok právomoci, kedy ide jednoznačne o nedostatok podmienky konania, ktorý je neodstrániteľný, bolo súčasne potrebné pre zabezpečenie ochrany práv žalobcu v prípade existencie iného príslušného orgánu na konanie a rozhodnutie, aby bola vec postúpená tomuto orgánu na konanie a rozhodnutie.

V predmetnej veci sa odvolací súd nestotožnil s tvrdením žalobcu, že postupom súdu prvého stupňa mu bola odňatá možnosť vo verejnom procese konať pred zákonným súdom, pretože rozhodnutie žalovaného nemožno považovať za rozhodnutie správnych orgánov podliehajúcich súdnemu prieskumu v zmysle §§ 244 a nasl. O.s.p. V rámci trojdelenia štátnej moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu možno Prokuratúru spolu s Ochrancom práv, v rámci širšieho ponímania štátu a verejnej správy, zaradiť do moci súdnej, avšak s prihliadnutím na čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky ako i na znenie právnej normy ustanovenej v § 2 zákona o prokuratúre treba Prokuratúru považovať za štátny orgán s osobitným postavením - sui generis, ktorého postavenie ako i pôsobnosť upravuje osobitný právny predpis. Z uvedeného možno jednoznačne dospieť k záveru o tom, že prokuratúru nie je možné považovať za správny orgán, ktorého legálna definícia je obsiahnutá v ust. § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov - správny poriadok, podľa ktorého je správnym orgánom štátny orgán, orgán územnej samosprávy, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy, s tým záverom, že rozhodnutie žalovaného vydané v trestnom konaní nemožno považovať za rozhodnutie vydané v správnom konaní podliehajúce prieskumnej právomoci správnych súdov podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Vzhľadom k uvedenému tým, že nie je daná právomoc správnych súdov a jedná sa o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, krajský súd postupoval správne, keď konanie podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že právomoc iného orgánu je daná charakterom rozhodnutia žalovaného, ktoré bolo vydané v trestnom konaní a ktoré nadobudlo právoplatnosť. Z uvedeného dôvodu, keďže sa jedná o právoplatné rozhodnutie žalovaného, ktorým bola predmetná vec vyriešená s konečnou platnosťou ako i s prihliadnutím na obsah písomného podania žalobcu, označeného ako žaloba na preskúmanie zákonosti rozhodnutia, v konaní o ktorom súd konštatoval nedostatok právomoci, dospel odvolací súd k záveru, že je daná právomoc Okresnej prokuratúry Žilina na ďalšie konanie.

V súlade s ust. §§ 31 a nasl. zákona o prokuratúre, Prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Odvolací súd posudzujúc písomné podanie žalobcu - žalobu, podľa obsahu v zmysle § 246c ods. 1, veta prvá v spojení s § 41 ods. 2 O.s.p., považoval uvedené podanie za podnet na preskúmanie zákonosti postupu a rozhodnutia vydaného žalovaným - Okresnou prokuratúrou Žilina, na ktoré konanie je príslušný Prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina.

Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu v zmysle ust. § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. v spojení s § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 250k ods. 1 v spojení s ust. § 246c ods. 1 O.s.p. a ust. § 224 ods. 2 O.s.p. a ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže konanie bolo zastavené a u žiadneho z nich nezistil zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.